

سیرت النبی صلی اللہ علیہ وسلم

سیرت النبی صلی اللہ علیہ وسلم

واللہ یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی ہفتہ لق مجموعہ اسلامیہ در

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادیب

جلد ۲ — ۹

۱۵ شوال ۱۳۳۰ پچشنبہ ۱۳ ایلول ۱۳۲۸

عدد ۳۰ — ۲۱۲

حیات اقوام اسلامیہ

ایران نہ در؟

بر قاج زماندن برو غزتلرده و دیللرده بر «ایران» کله سیدر طولاشیور. هر طرفده ایراندن بحث اولنیور. تلغرافلر اوراده کی نجایی اخبار ایدیورلر. «زواللی ایران» دیه هرکس تأسف ایتمکده در...

بو ایران نہ در وزر سیدر؟ ...

عجمستان دی یاد ایدیلس بو مملکت سطوت و صلابت تاریخیه سیاه ربع مسکونه حاکم اولمش، شرقدن: چین حدوینه؛ غربدن: آفریقا، مصر و یونان سواحانه؛ شمالدن: بحر خز سواحل شمالیه سنه و جنوبدن: هندستان ساحلرینه قدر یالیش ایدی. حال حاضرده ایسه سطح جغرافیسی فرانسه مملکتک اوج منلی [۱,۶۴۵,۰۰۰] زنکین بر قطعه یه مالکدر. شمالدن: ارس نهری، بحر خز جنوبی ساحلاری. ترکستان حدودی بوینده روسیه مملکتی؛ شرقدن: افغانستان و انکلز بلوچستانی، جنوبدن: بحر محیط کبیر و بصره کورفزی (خلیج فارس) غربدن: ممالک شرقیه عثمانیه ایله هم حدوددر.

ایران اهالیسی باشلیجه ایکی قسمه آریلور، بولردن بر قسمی

فارسلر (فرسلر)، دیگر قسمی ده ترکلردر. بو ایکی عنصر مهمدن باشقه: کردلر، عربلر، ارمنیلر، لورلر و سائر برطاقم اوافق عناصر واقوام دخی موجوددر. فقط بولر نظر اهمیتسه آلمیه جق درجه ده آزدلر.

ایرانک نفوسی اون ملیونه قریب تخمین ایدیلیور؛ بوندن اوج ملیونه قریب بر قسمی کوچیه و عشیرت حالنده یاشار؛ متباقی یدی ملیون اهالی زراعت و تجارتیه امرار معیشت ایدرلر. محصولات زراعیه دن باشلیجه سی میوه، پرنج، پاموق و آفیوندر. ایران تجارتی دخی شایان اهمیت بر درجه ده در: یکر میدن زیاده ممالک اجنیه ایله مناسبات تجارتیه ده بولنور. ایران معمولاتندن خالی نک جهانجه بر موقع بلندی وارددر. ایران تجارتک سنوی ادخالات و اخراجاتی ۳۷۱,۴۵۶,۳۶۹ فراتاق بریکون تشکیل ایدر، ایران مناسبات تجارتیه سنه عاقد عمومی بر ملاحظه و مطالعه یی مراقیلرینه تسهیل ایچون ۱۳۲۵ عثمانلی سنه مالیه سنه تصادف ایدن (تخاقوی ٹیل) [۱]. ایران سنه مالیه سنه عاقد کک ایستاتستیکندن بالاقبتباس آئیده کی جدولک درجی مناسب بولدی. زراعت و تجارتدن ماعدا باقر ایشلری، نساجی و دیگر برطاقم ال صنعتیه برابری حیوان بسلمک و جوبانلقه وقت کچیرمک دخی کوچیه و عشیرت لک عددرلی قدر قابل اهمیتدر.

[۱] اسکی تورک تقویمنده سنه لک بر حیوان نامنه اضافتله اسم خالصری واردی که شمذیکی حالده ده ایران ایله افغانستان تقویملرنده بو حاله رعایت ایدلمکده در. (تخاقوی ٹیل) طاووق سنه سی دیکدر.

اسمی حکومت	مقدار ادخالات (قران) [*]	اسمی حکومت	مقدار اخراجات (قران)	اسمی حکومت	مجموع ادخالات و اخراجات
روسیه	۲۲۶,۵۸۰,۹۸۰	روسیه	۲۶۲,۵۲۳,۰۶۴	روسیه	۴۸۹,۱۰۴,۰۴۹
انکلتره ممالکی	۱۵۳,۳۲۶,۴۶۷	ممالک عثمانیه	۴۱,۸۰۳,۷۷۳	انکلتره ممالکی	۱۸۴,۸۹۸,۹۴۸
ممالک عثمانیه	۱۶,۹۸۹,۴۶۴	انکلتره ممالکی	۳۱,۵۷۲,۴۸۱	ممالک عثمانیه	۵۸,۷۹۳,۲۳۵
فرانسه و مستملکاتی	۱۳,۲۷۲,۷۸۹	ایتالیا	۹,۲۸۱,۸۳۰	فرانسه و مستملکاتی	۲۱,۰۲۷,۵۹۳
آلمانی	۹,۹۶۳,۱۶۴	فرانسه و مستملکاتی	۷,۷۵۴,۸۰۴	ایتالیا	۱۲,۰۵۱,۸۹۷
آوستریا - مجارستان	۷,۵۴۰,۴۶۴	چین	۵,۵۹۴,۵۵۰	آلمانی	۱۰,۸۰۶,۲۸۶
بلجیقا	۴,۳۳۰,۰۹۲	عمان	۴,۷۸۱,۱۷۶	آوستریا - مجارستان	۷,۵۴۹,۹۹۸
افغانستان	۳,۹۱۵,۲۲۳	افغانستان	۲,۹۶۲,۶۴۴	افغانستان	۶,۸۷۷,۸۹۷
ایتالیا	۲,۷۷۰,۰۶۷	جاهیر متفقہ آفریقا	۲,۵۵۲,۹۶۷	چین	۶,۰۹۴,۲۳۹
اسویجره	۹۱۶,۳۳۷	مصر	۱,۳۷۸,۶۵۵	عمان	۵,۵۳۰,۷۹۳
عمان	۷۴۹,۶۱۷	آلمانی	۸۴۳,۱۲۲	بلجیقا	۴,۴۰۱,۰۱۰
فلمنک	۶۳۴,۲۹۷	مسقط	۲۰۳,۳۰۱	جاهیر متفقہ آفریقا	۲,۸۹۰,۲۹۹
چین	۴۹۹,۶۸۹	چین	۱۴۷,۵۶۴	مصر	۱,۳۸۲,۳۵۵
جاهیر متفقہ آفریقا	۳۳۷,۳۳۲	بلجیقا	۷۰,۹۱۸	اسویجره	۹۱۹,۹۲۹
اسوج	۲۶۸,۴۶۲	زنکبار	۲۸,۱۲۰	فلمنک	۶۴۹,۳۵۱
زنکبار	۲۲۱,۰۱۰	فلمنک	۱۴,۰۵۴	مسقط	۳۱۱,۳۸۰
مسقط	۱۰۸,۰۷۹	آوستریا - مجارستان	۹,۵۳۴	اسوج	۲۶۸,۴۶۲
مصر	۳,۷۰۰	اسویجره	۳,۵۹۲	زنکبار	۲۴۹,۱۳۰
نوروج	۳۵۰			یونان	۱۴۷,۷۱۴
یونان	۱۵۰			نوروج	۲۵۰

[*] قران ایکی غروشددر.

اساطیر قدیمه به مستند شوغنه ملی بوجه آتی تصویر ایدلمکده در: « عربستان شبه جزیره سندن ، مسقطدن بر عنصر خروج ایتش؛ ایرانی استیلا ایتش . شو مستولیان عرب بیلانه پرستش ایدرلر مش؛ بیلان پرستلرک پادشاهی اولان ضحاک ظلم ودهشتی ایله معروف ایتش؛ ایشه بو ظلم عدل و رافتی ایله مشهور اولان ایران شاهی جمشیدی تختندن دویر مش ، ایرانی آتش ظلم و بیداد ایله یاقغه باشلامشدر . قدیم ایرانیلر اوکوزی تقدیس ایدرلردی ؛ ضحاک عونه ضالهسی ایسه شو مقدس واهالیجه معزز اولان حیوانلری هپ آلیر و تاف ایدرلردی . بوندن باشقه ضحاک کیلر معبودلری اولان بیلانلره کونده برر ایرانی جوجوغنی قربان کسرلردی . هر کون قرعه اوزرینه برر ایرانی عاقلهسی سوکیلی اولادینک اتلافیله دلخراش اولیوردی ، ظلم و اعتساف حدغایه سنی بولمشدی . زردشت مذهبک منسوبلری شدتله تعقیب ایدیلور ، املاکی مصادره ، اموالی تاراج ، اولاد احفا - دی ده قتل اولتیوردی .

ایشته ایرانیلر جه عید ملی صاییلان نوروز کونی کاوه دنیلان بر دمیچینک اولجه بویوک و صوکره کوچوک اوغلنی آلهرق کوتور مشلر و بیلانلر نامنه قربان اولهرق کسمشلردی . غیرتلی پدیره اورولان بوضربه فجیع ایران حسیات و ظنپروانه سنی تحریک ایدر ؛ سوکیلی جکر پاره لرینک اتلافیله دلخون اولان دمیچیشیکیرنی بر صویا اوجنه طاقتار ؛ دینی ، ملیتی و ناموسی تحقیر ایدن ضحاک حکومتته قارشی اعلان عصیان ایدر ؛ باشنه جانسپار بر اردو طوپلار ، سرانه هجوم ایدر ، ایران تختک فاصبی اولان ضحاک کی قتل ایله جمشید عادلک حفیدی ، ایران تاجنک صاحب حقیقیسی ، فریدونی کندی تخت موروثنه اقعاد ایدر . او وقته قدر هنوز کنج اولان فریدون ضحاک قورقوسندن طاغرده یاشارمش .

اعصار قدیمه سنده بویله بر عنعنات قهرمانانه به مالک اولان ایران بعدالاسلام دخی شانلی عنعنلره مالکدر . بودوره تاریخده دخی ایران جهان اسلامیت و انسانیتده بر صقحه شان و شرافت صاحبی در . هله اسلامیتدن صوکره ایرانک مشیمه فیاضدن طوغان داهیان علم و ادب الی الابد ایرانک مدار فخر و مباحاتی اوله جقلردر .

محرریندن بریسی : « عربلر اسلامیتک مولدی ، ایرانیلر مریدیسی ، ترکرده مدافعیدر » دیمش ایدی ، محرر محترم ارباب علم و تدقیقه مجهول بر حقیقتی کشف دکلسده ، ملل اسلامیهنک اسلامیه نه درجه ده علاقه دار اولدیقلرینی تعریف ایچون پک مناسب بر تعییر بولمشلردر .

اوت ، اسلامیت و عالم اسلامک کبیوک مریدلری عد ایدیان رازی ، بیضاوی ، فیروز آبادی ، ابن سینا ، ابن حاجب ، زحشری ، غزالی کی اسلامیتک برر رکن رکنی اولان فضلالی بنام هپ ایرانک یتشدیرمش اولدینی معلملردر .

ایران تاریخ اخیرنده نادرشاه کی برداهیه زمان دخی نظر تبقه چارییور . ایرانک تملکلی بر زمانی ایدی ؛ افغانلر پای تخت مملکت

یارم میایوندن دون بر عددی یهودیلره ، ارمیلره و زردشتیلره چیقارلقدن صوکره ایران اهالیسی تمامیه مسلمان و مذهبجه علی - الا کثر شیعی درلر . اهل سنت اولانلری ده واردر .

بر آوروپالی مدققک تخمینی اوزرینه ایران اراضیسندن قسم اعظمی قابل زرع اولدینی حالده آنجق یوزده ایکی حصهسی زراعت ایدیلیر . بو اراضی مزروعه ، جزئی بر قسمی مستننا اولهرق ، تمامیه « ارباب » ، « ملاک » و « خان » دنیلن متغلبه و دره بکلرک یدانحصارنده در ، زراعتک بلاواسطه کندی ایدی استفاده لرده اولان مزارع علی الا کثر طهران حوالیسندنه واقع در ؛ زیرا بوراسی مرکز حکومت اولمق حسیله بر پارچه دره بکلر استیلا سندن مصون قالمشدر . منابع تروتی محتمکر و طمعکار دره بکلری آراسنده تقسیم ایله تحت انحصار آلتش اولان بو مملکت ، بویله بر کیفیت اقتصادیهنک اقتضاسی اولان بر اداره سقیمه نک زبونی اولمشدر . بو اصول اداره دره بکلک اصولندن عبارتدر . شاه کندی محملارنده کوچک برر شاه کسبان دره بکلرینک منافعی مدافعه ایتک اوزره شاهنشاه اولمش ، عادتا مملکتک بویوک فتودالی کی تلتقی ایدیه کلش در . مملکتده طبقات ناسک ، مأمورین دولتک ؛ کذا دره بکلرینک ، مقام سلطنتک حق و صلاحیتی تعیین ایدن و طبقات اجتماعیهنک یکدیگرینه قارشی مناسباتی تعیین قیلان یازیلی بر قانون ، اعلان مشروطیته قدر ، یوقدی . کوچک فتوداللز (متغلبلر) کندی ولایتلرنده ، بویوک فتودال (شاه) ده بوتون « ممالک محروسه » ده ایستدیکلرینی یابایلرلر ایدی . خلاصه حکومت « لایسئل عمایفعل » ک تام معناسیله « اوتوقراتیک » بر حکومت ایدی .

**

ایران اوج بیک سنه دن زیاده بر عنغه تاریخیه ایله مفتخر ممالک شرقیه دندر . هله افسانه لرده آلتی بیک ییل یشادینی ادعا سنه ده تصادف ایدیلیر .

بو اوزون عمرنده ایران بویوک فتوحاته ، شانلی کونلره ، عظمتلی اقتدارلره مالک اولدینی کی بر جوق دفعه دهشتلی انقراضلره ، خونین هجوملره ، و خیم هزیمتلره دخی معروض قالمشدر . تاریخ تأسیسی اساطیر و افسانه لرله محاط اولان بو مملکت دنیانک الک قدیم بر مثل تمدنی در . شمدی به قدر بوراده بکرمی به قریب سلاله حکمداران سلطنت ایتمشلردر . موقع جغرافی نقطه نظرندن حدود طبیعییه به مالک اولیان بو مملکت هر دایم هجوملره معروض قالمش ، کرک شرقدن ، کرکسه غربدن کلن جهانگیرلرک پای استیلا و غلبه لری آلتنده چکنتمش از یلشدر . فقط بو قدر مهاجماته قارشی ، ایران ، ینه ملیتی محافظه ایتش ؛ مادتا مغلوب اولدینی حالده کندی فاتحلرینه بر غلبه معنویه چالمش و بوسایه ده هر وقت غیب ایتش اولدینی استقلالنی اعاده ایده بیلمشدر . ایرانک شو احوال روحیه سنه ترجمان اولهرق مورخین و منقدین دن بعضلری : « ایران کندی غالبترینه غلبه چالان بر مملکتدر » دیمشدر . بو غلبه نک قبل الاسلام بر نمونه محتممنی دمیچیشی کاوه اختلال ملیسی تشکیل ایدر .

نظرندن الك زیاده اهمیت ویریله جک بر مسئله در . بز اوپله بر رهبانی حکومتک تحت اداره سنده بزکه ، کندیسندن تربیه دینه مزه خادم هیچ بر حرکت انتظار ایده یز . بو خصوصه صرف ایدیله جک همت آنجق کندیمز طرفندن صرف ایدیله بیلیر . بزم آاز نفوسمز نظر اعتباره آلهرق دوشونیله جک اولورسه بو خصوصه دهشتلی رقیسار مزه قارشی برشی یا پامایه جغمز . ارد خاطر اوله بیلیر . چونکه جزئی ثروتمز آنجق قوت لایموت کچینه مزه کافیدر . بناء علیه منابع خصو- صیه دن امور دینه وملیه مزک امر محافظه سی ایچون یک جزئی فدا کار نکرده بولنه بیلیر .

اگر بوسنده بو کونکی مبدولیتیله اوقاف اسلامی بولنامش اولسه ایدی بورا مسلمانلرینک دیانت نقطه نظرندن حالاری یک پریشان اولوردی . بونک ایچون اوقاف مسئله سی هر شیئه تقدیم اتمک سببمز اولدیغی سزده اعتراف ایدرسکز . سزه اوقافک بو کونکی حالئی توصیف اتمه دن اول حکومت طرفندن نه صورتله اداره ایدلدیکنی بو اداره دن اقتطاف ایدیلن ثمراتک نه مقدارده بولدیغی یازهمده اسکسی ایله یکسینی مقایسه ایدوب اییلکه متوجهاً حرکت ایتدیکمزی آ کلایه سکز .

حکومتک اوقاف اسلامی نه صورتده اداره ایتدیکنی نظامنامه مخصوصه سندن بوجه آتی اقتباس ایدیورم .

حکومت اوقاف اسلامی بی ۱۸۹۴ سنه سنه قدر موقت قانونلرله اداره ایدیلوردی . ۱۸۹۴ سنه سنک حزراننده اوقافک اداره سیچون اساسلی بر قانون ترتیب ایدلدی . بو قانونله اداره کیفیه بررنک قانونیت ویرلش اولیوردی .

قانون مذکور موجبجه اوقاف اسلامی ایکی هیئت طرفندن اداره ایدیلوردی . بونلرک بری « اوقاف امانتی » هیئی اولوب امور اوقافده وظیفه تشریحیه بی ایفا ایدردی . ایکنجی هیئت « اوقاف هیئت اداره سی » اولوب برنجیسنک مقرراتی موجبجه اداره امور وظیفه سیله مکلفدر . بوایکی هیئته ، قضا اوقاف امانتلی ایله مستقل اوقاف متولیلری تابعدر .

یوقاریکی فقره ایله اوقاف تشکیلاتنک براسکلتنی یاپدم . شیمدی بوایکی هیئندن برنجیسنک نه صورتله تشکیل ایدلدیکنی تعریف ایدیم : بوهیئت یکریمی بر اعضادن تشکیل ایدر . رئیس ایپراطور نصب ایدر . اعضای سائره بی بوسنه - هر سک نظارتی تعیین ایدر . بویکریمی اعضادن بری اوقاف کاتب عمومیسی ، دیکری اوقاف مفتش عمومیسی ، دردی مجلس علمانک درت اعضاسی ، ایکیسی محکمه تمیز شرعینک ایکی رکنی ، اون ایکیسی دخی ، اوچ سنه ایچون هر سنجاق اشرفندن تعیین ایدیلن ذواتدن عبارتدر . فقط بواون ایکی ذات مدتلرینک منقضی اولسی اوزرینه تکرار تعیین اولنه بیلیرلر . « اوقاف امانتی » اعضاسی وظیفه لرینی بلا اجرت ایفا ایدرلر . یالکزر رئیس ، مفتش و کاتب عمومی هیئت اداره اعضاسی صفتیله « اوقاف قاصه » سندن مخصصات

اولان اصفهانه قدر کمشردی . بویله وخیم بزخالد خراسان طرفلرنده نادرقلی نامنده بر اهزن ظهور ایدر ؛ اولجه برکوکلو ، صره سیله ایشکذار وجسور بر قوماندان صورتیله مملکتی هلاکدن قورتارد ؛ بعده سلاله صفویه دن سوکنجی سی وسوء اخلاقندن ناشی منفور ملت اولان شاه طهماسبی خلع ایله اقتداری کندی انه کچرر وبالاخره مقام حکمداری به کچرک نادرشاه اولور .

نادرشاه ایرانی تحت استیلارینه آلان اجنبی لری تمامیله طرد ایدر ، فقط بونکله ده قلمز ، هندستانه قدر کیدر . تسخیری برچوق فاتحله سهولته میسر اولمان اوزنکین قطع لری ایران خریطه سنه داخل ایدر . بر طرفندن دخی معاصری اولان بویوک پترویه اولتیماتوملر کوندرر .

بر عزم آهینه مالک اولان نادرک مز ایلی نادره سی یالکزر صاحب سیف اوله سیله ده قالمور ایدی . اتحاد اسلامی توحید مذاهب شکلنده الزم کوره رک بو خصوصه کندی فکرنی عثمانلی سلطانلرندن معاصری سلطان حضرتلرینه دخی بیلدیرمش ایدی . نادر شاهه آوروپا مورخلری شرق ناپولیونی دیرلر .

* *

ایران ادبسنک شرق عالنده ، خصوصیله جهان اسلامده کی موقع بلندلی دخی هیچ بروقت نظر دقت وتبعدن دور طوتولمایدیر . فردوسیملر ، ملای رومیملر ، سعدیلر ، حافظلر یتشدیرمش اولان بومملکت او دهات قلمک یوکسکلکلی سایه سنده لسان فارسی بی احیا ایدرک اونی شرق فرانسه سی موقعه اصعاد ایتدیرمشلردر . بو بویوک ادبیاتک عثمانلی ادبیاتنه ایتدیکی تأثیر معلومدر . بروقت دولت عثمانیه نک محررات رسمیه سی فارسی اولدیغی کبی یاوز سلطان سلیمک فارسیجه انشا ایتدیکی اشعاری ده مشهوردر . نامق کمال بک ، ترکلرک اوبویوک شاعر آتشریاننک یازیلرنده ، یونانلیرک هومرینه مقابل اولان شهنامه صاحبی ابوالقاسم فردوسینک روحی واونک سلاست انشا ومهابت شعریه سی تظاهر اتمکده در : نامق کمال مرحومک شهنامه بی از بر بیلدیکی معروف خواص در .

خلاصه یونانستان مدنیتی و یونان قومی آوروپا عالم خرسیتیانیه سنجه نه کبی بر شهرته صاحب ایسه ، شرق وعالم اسلامده ایران اوپله بر عنغه تاریخیه مالکدر .

رسول زاده

محمد امین

بوسنه مسلمانلری

بوسنده اوقاف اسلامی مسئله سی

استانبولدن حرکتمده بوسنه مسلمانلرینک احوالی حقنده یازماسنی درعهده ایتدیکم سلسله مقالاته اوقاف اسلامی دن باشلا یورم . چونکه اوقاف مسئله سی بوسنه مسلمانلرینک حیات دینه سی نقطه